

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRAJEVA

Knjižnica

na
Bosmajerova 1.

AVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◀ Godišnja pretplata 50 din ◀ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◀ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◀ Račun Poštanske štedionice br. 57.686
◀ Oglasi po ceniku ◀ Rukopisi se ne vraćaju

Beograd, 9 oktobar 1937

God. VIII ◀ Broj 31

SLAVA VITEŠKOM KRALJU ALEKSANDRU I UJEDINITELJU!

Treća godišnjica smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja

Po treći put obnavlja nam se tužni 9 oktobar — dan mučeničke smrti našeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Toga dana pre tri godine naš Veliki Kralj krenuo je na put da učini posetu savezničkoj i prijateljskoj zemlji Francuskoj i da ujedno s palom mira u ruci, jačajući i učvršćujući položaj Jugoslavije u međunarodnom svetu, doprinese obol Svoje i Svoje zemlje velikoj ideji mira. Ali zločinačke ruke, u službi mračnih sila, prekinuše nit Njegova života u času kada je bio u najvišem usponu svojih sila i na putu ostvarenja plemenitih i uzvišenih nastojanja.

Kao da se juče odigrala ta strašna tragedija, koja je gorko i neutešno ucivilila sav jugoslovenski narod i je-zivo užasnula sav kulturni svet — tako živo i duboko osećamo svu bol, koja se onoga dana zauvek urezala u naša srca. A ipak su već eto pune tri godine minule od toga zloknog i neopisivo tužnog našeg dana. I kao što su tada najlepše i najveće nade svih Jugoslavena pratile našeg Kralja na Njegovom putu u Francusku, tako Ga je mrtva, na tužnom povratku u domovinu, sav Njegov narod dočekao, primio i obgrlio sa srcem raskidanim od bola i svisnute duše. Taj naš crni dan svojom grozotom potresao je sve prosvetljene narode, koji su u neizmernom bolu našeg naroda iskreno saučestvovali. Pogreb u Beogradu jasno je tada dokazao ljubav naroda prema svom mrtvom Kralju, a dokazao je i to, kako su našeg Viteškog Kralja Ujedinitelja cenili i poštovali i najviši predstavnici savezničkih i prijateljskih država. Svi su tada s ogorčenjem i gnušanjem osudili taj nečuveni i strašni zločin, sem zločinaca samih — koje još traži ruka Prave.

I kao što smo čuli na ovogodišnjoj glavnoj skupštini Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, ostaće za sva vremena istinite reči: Znamo potpuno tačno, potpuno jasno, neoporecivo i neoprovrgljivo, da su tim ubijstvom našeg Viteškog Kralja Ujedinitelja hteli da ubiju nosioca državnog autoriteta, da bi se Njegova tvorba rasula i da bi se Njegovo životno delo uništilo. Ali u tome usudnom času, koji je za naš narod bio nov teški križ, koji nam je otvorio novu ranu i iskopao novi grob, planula je nova buktinja, koju je zapalila volja naroda i ta nova buktinja otkrila nam je veličinu narodne svesti, koja je sve te simbole povezala u autoritet državne suverenosti i nedeljivosti — u autoritet, koji ta ista volja naroda u sebi drži i produbljuje, dokle ga ne prenese na belo čelo našeg mladog Kralja Petra II.

Ali pakleni planovi mračnih i neprijateljskih sila nisu mogli da se ostvare; nisu mogle da raznesu i unište ono, što su nam stvorile stotine lisuća žrtava, i što je najposle Kralj Mučenik potvrdio, zapečatio i blagoslovio svojom vlastitom krvlju, jer Jugoslavija, ta najveća i najdragocennija tečevina našeg naroda, ima svoje budne čuvarke, a ta naša najveća žrtva i svoje odvažne osvetnike.

Sećamo se godine 1928, kada smo na pragu prve deset-godišnjice postojanja Kraljevine Jugoslavije pripremali VI pokrajinski slet u Skoplju. Bilo je tada meseca jula kada je Nj. Vel. Kralj Aleksandar I primio izaslanstvo Jugoslovenskog sokolskog saveza, koje je želelo da svoga Vladara izvesti o sletskim pripremanjima i da Ga pozove na slet. Tada je Kralj Aleksandar primio sa zadovoljstvom i odobravanjem izveštaj o sletskim pripremanjima i radosno dodao: »I ja sam Sokol!«

S tom Njegovom izjavom potpuno su se podudarale sva Njegova dela i težnje. Široki koncept Njegove državničke mudrosti, Njegove nacionalne misaonosti i Njegove slovenskog osećanja — to su bile komponente Njegovog viteškog značaja i Njegove dalekovidnosti. Znao je, da je veličina Jugoslavije usredenosti, miru,

Sokolstvo se mora u pravcu svoja rada svesno prilagoditi modernom vremenu

Jedna bratska poruka

U poslednje vreme sabiru mi se i zgušnjavaju misli o tome, šta bi bilo ono što je bitno i što je važno, pa da bi naše Sokolstvo ostalo i još jače bilo? Znam, da i mnogo drugih mnogo govore, žele i o tome pišu. Ali stalno mi izgleda ili da nekako ne umu, ili da ne mogu da precizno nadu potreban izraz.

Po mome skromnom sudu, odlučno je u našem Sokolstvu to, da sokolske vođe budu idealni ljudi. Funkcija starešina jeste prvenstveno apostolska. Na istaknutim i visokim položajima sokolske organizacije moraju stajati bezkompromisno svetli pojedinci. Svaki onaj koji po pravu hoće da zapoveda, da odlučuje, da predvodi, da savetuje, mora prvo biti pregalac na idealnome. To idealno mora obuhvatiti i prožimati celu vidljivu ličnost.

Ono što je dalo maha našem Sokolstvu pre rata, da bude narodna organizacija, apsolutno poštovana, bezizuzetno simpatična, sa sviju strana pomagana, iskreno voljena, i što je omogućilo ceo niz plemenitih velikih i dobrih dela sokolskih, to je bio idealizam prethodnice. Današnje Sokolstvo treba da iz prošlosti primi i u svoj život prenese taj čisti i lepi idealizam u vodstvu.

Taj idealizam starešinstva treba da bude realan. Dakle, što manje fraza, što manje kontemplativnog spokoja, što manje inaktivnoga filozofskog uzdisanja i mira, nego delotvorni idealizam. Ne pozivati se na sve bezbrojne i često smušene paragrafe presadenih ustava, nego nositi zakon u sebi, u svom delu u svom životu. Ne hvatati se neprestano u kolo sa drugima, ne trčati za strancima, ne mešati se sa tuđinima, ne terati sokolsku politiku manifestacijama banalne taktike, svesti na normalnu meru svečanosti i proslave, i potruditi se da već jedanputa narod dobije onakvo Sokolstvo kakvo mu pripada i kakvo mu treba. Valja dakle biti i realan ali i savremeni idealista. Ko hoće da ide ispred drugih, mora biti svetao i čist, ali i ognjevit i istinit, i u srcu energično radin i idealan. Idealizma nema novoga i neće ga biti, nego je to uvek jedan, jednak, i kroz bezkrajne vekove što su prošli kao i za sve vekove što će doći uvek isti, stari, nepromenljiv i večan, dokle god bude bilo divnih i plemenitih čovečanskih pokreta ka lepšem i ka boljem. Upravo taj idealizam nije ništa drugo nego bitna odlika svakoga heroizma, glavna vrлина svakoga junaštva, kruna učitelja i štiti apostola, a moć i sva snaga svih ljudskih pastira i vođa. Taj idealizam nije u tome da je iznenadnim poklonom urođenoga i slepom posledicom slučaja, nego je stasao u volji, u slobodnoj i jakoj volji, da se bude ono, što hoće da se bude i što treba da se bude, a da se ne bude ono, što neće da se bude. Taj idealizam je dinamično ukopčan i zapet u naporu, u želji, u težnji, u vežbi, u postepenosti približavanja savršenom cilju. Zato je taj idealizam moguć i svakom čoveku pristupačan. Ne radi se o konačnoj pobedi, nego o neprestanoj borbi. Ne radi se o uspehu, nego o dostojanstvu.

u poštenoj radinosti njenih državljana, odanih i vernih onim idealima, za koje su se borili i za koje su svakog časa spremni na nove žrtve. Ne stranke, već svest o pripadnosti jednom te istom narodu i celini i vera u pobedonosnu moć istine i pravde daju narodu snagu za otpor i odbranu, omogućuju pojedincu polet i razvoj, tako da se jedinstvo, skupnost i celina u stalnom napretku i razvitku sve više približuju idealima bratstva, jednakosti i slobode.

Tu baštinu jugoslovensko Sokolstvo je iza smrti Kralja Mučenika primilo u punom razumevanju. I s delotvornim prenašanjem te stvarne i idejne oporuke u stvarnost narodnog i državnog života mi jugoslovenski Sokoli nalazimo svoju utehu i na današnji crni dan, kada stoje naše straže tamo, gde ih je odredila i postavila sokolska dužnost i vernost.

E. L. GANGL

Ne radi se o priznanjima spolja, nego o božanskoj svesti unutra. Jer biti vođa, to je uvek biti ugled i primer. Bez sokolskog primera i bez ugledanja, nema ni sokolskoga vaspitanja.

Pored idealizma u vodstvu mora Sokolstvo u metodama rada biti skroz moderno opremljeno, i mora se u praktičnom životu služiti najboljim i najnovijim sredstvima takvog delovanja, onako kako je to prokušano kod velikih organizacija drugih naroda. Kako god je idealizam konzervativan i dogmatičan, tako je živi rad napredan, moderan, nov, i sasvim drugačiji od onoga u prošlosti. Treba pogledati sredstva našega rada kojima smo raspolagali pred trideset godina. Pa zar tu naivnu tehniku rada da silom nabijamo i naveličamo na mlade i bujne forme sadašnjeg našeg novog i velikog narodnog života? A naročito sa tačke gledišta, da još ni danas nije naše Sokolstvo dovoljno prilagodeno i čvrsto priljubljeno u naš svakodnevni, šareni, ali svoj i svojstveni narodni život i narodnu individualnost našu. Sokolstvo, izvedeci svesnu akomodaciju prema narodu i prema vremenu, prirodno je da mora da se prvo akomoduje vremenu i stanju današnjeg ljudskog umeća u poslovima sličnim. Tvrdi se, a možda i jeste, da je ceo napredak ljudskog umeća u takvim poslovima u glavnom vezan za napredke tehnike. Pa šta to smeta, ako je pretežno tehnički, a ako sa tom novom i čudotvornom tehnikom možemo brže i lakše da postizemo one ciljeve, za kojima čistom dušom i poštenim srcem težimo? Bilo bi dosta smešno, da ne kažemo glupo,

da u ovom životu, gde se neidealne i antiidealne i antinacionalne grupe u svojoj akciji služe najmodernijim sredstvima, a da Sokolstvo nazarenski gleda stalno u prošlost, i da ne može nikako da se odvikne od onoga, kako su dedovi radili. Ideja je iznad vremena. Ljudi vode moraju biti heroji. Rad po oruđu i instrumentima mora biti apsolutno moderan.

Poznati su mi sokolski časovi, ma da ne znam ko to sluša, da se oduševi. Poznata mi je sokolska prosveta, u kvantitetu je to veliko, a koliko je energije bačeno za koliki uspeh? Poznata mi je sokolska administracija, i poštanski efekat je zaista ogroman, i mnogo ljudi rade na tome kao sitni mravi, pa šta se postiže? Poznat mi je ceo ustav sokolski, zaista debela je to knjiga, puna članaka i paragrafa, pa šta drži ceo sokolski život zajedno, ili još bolje, što vezuje starešine i vođe sa celom raštrkanom vojskom? —

Ne mislim ni u snu da poreknem životnu sposobnost, pa prema tome i životno pravo i potrebu našega Sokolstva. Ali i kraj najidealnijih vođa ne može taj život da ima prave živosti zato što su metode i načini upotrebljeni za održanje, za gonjenje, za napinjanje te živosti, stari, dogmatički i nemoderni. U tome pravcu Sokolstvo naše ore i danas još neprestano drvenim plugom. Sokolstvo usled toga stalno zamenjuje cilj sa sredstvom. Zato se Sokolstvo brižljivo sputava i stalno zakašnjava u određenom razvoju napred. Sokolstvo se mora u pravcu svojega rada i praktičkog provodjenja svoje živosti svesno prilagoditi modernom vremenu, a nipošto ne čekati da bude pasivno odgurnuto na sporedno i pušto bezpuće.

D-r Laza Popović

Međužupski sastanak u Kragujevcu

Međužupski sastanak Sokolske Petrove petogodišnjice održan je u Kragujevcu 25 i 26 septembra o. g. Pored izaslanika skoro svih jedinica učlanjenih u župi Kragujevac, ovom sastanku prisustvovali su: u ime Saveza SKJ brat Đura Brzaković, predsednik oteka za čete, u ime župe Novi Sad brat Stakić, u ime župe Petrovgrad brat d-r. Miša Matić, u ime župe Sarajevo brat Munib Osmanagić i načelnik župe Mostar brat Čolić.

Međužupski sastanak u Kragujevcu imao je dva dela: radni i manifestacioni sastanak.

Radni sastanak održan je u subotu 25 septembra o. g. u domu Sokolskog društva Kragujevac I (Radnička kolonija). Bilo je prisutno oko 200 delegata i Sokola iz Kragujevca. Starešina župe Kragujevac, brat Miloje Pavlović, pošto je predstavio i pozdravio prisutne izaslanike Saveza i bratskih župa i pošto je pročitao telegrame i izvinnjavanja drugih župa koje nisu mogle poslati svoje izaslanike, govorio je o zadatku ovog sastanka, o razlozima da je on sazvan u ovo inače malo zgodno vreme za našu braću iz seoskih četa. Opširno je govorio o pravom značaju Sokolske Petrove petogodišnjice, o željama njenih pokretača, naročito Sokolske župe Sarajevo i Sokolske župe Mostar, i o tome šta ona za naše Sokolstvo treba da znači. Brat Petar Jevdović, referent SPP Sokolske župe Kragujevac, podneo je izveštaj šta je dosada u ovom smislu u župi rađeno i šta se još namerava učiniti za naredne četiri godine. Potom se razvila živa diskusija o programu i metodama Sokolske Petrove petogodišnjice. Ova diskusija se često udaljavalala od glavnog zadatka ovog sastanka, ali je ona i kao takva bila vrlo korisna i informativna za one koji još dovoljno nisu bili upućeni u pravi smisao ovog rada. Korisno je bilo čuti — a to se često čulo — o teškoćama i okolnostima u kojima kod pojedinih jedinica treba da se izvodi program Sokolske Petrove petogodišnjice. U ovoj diskusiji učestvovali su braća: Janković (Čuprija), Čolić, načelnik župe Mostar, Babić (Gornji Milanovac), Stranjaković (Gornji Milanovac), Toholj (Jagodina), Drašković (Svilajnac), Hadžić (Gruža), Damjanović (Jagodina), sestra Milica Pavićević (Badnjevac), Kramer (Kragujevac), Marčetić (Kruševac), Kovačević (Donja Ri-

dova), Milan Josipović (Mrčajevci), sestra Leposava Stojanović (Kragujevac), Vučković (Beograd), Mitrović (Čačak), Stanković (Beograd), Žika Brzaković (Vrnjci), Nikolajević (Kruševac) i Kreštić (Kragujevac).

Smisao celokupne diskusije bio je da je neophodno potrebno prihvatiti program Sokolske Petrove petogodišnjice i zavetnice kao osnovu za izvođenje ovog programa. Zato je izabran odbor za rezoluciju (braća Pavlović, Stanković, Jevdović, Kramer, Damjanović i sestra Pavićević), koja će se pročitati na sutrašnjem manifestacionom sastanku.

Radni sastanak je trajao od 16—21 čas.

Manifestacioni sastanak održan je u dvornici Muške realne gimnazije. Zgrada spolja i dvornica iznutra bili su ukrašeni narodnim trobojkama. Na zidu slika Kralja Mučenika uvijena u crni flor, do nje slika Kralja Petra II obavijena trobojkom i cvećem. Za predsedničkim stolom, na kome se nalazila bista Tirševa, sedeli su izaslanici Saveza i župa. Pred stolom, uvijen trobojkama jugoslovenske zastave, bio je krupan natpis slovima Miroslavljevog Jevandolja: Sokolska Petrova petogodišnjica 1936—1941. Dvornica je bila prepuna Sokola i drugih gostiju.

Sastanak je otvorio starešina Sokolske župe Kragujevac, brat Miloje Pavlović, ovim rečima:

„Otvaram ovaj međužupski sastanak Sokolske Petrove petogodišnjice za slavu Boga, za pokoj duše Kralja Mučenika, za sreću i dug život Kralja Petra II i za sjaj i veličinu Jugoslavije“. Tada je sokolska muzika intonirala sokolski pozdrav, a potom je jednim minutom ćutanja odati poštovanje uspomeni Kralja Ujedinitelja. Posle jednog minuta ćutanja dvornicom se prolomilo: „Slava Kralju Aleksandru I Ujedinitelju!“ Nakon toga pročitana je telegram Kralju Petru II, koji je bio popraćen gromoglasnim poklicima: „Živeo Kralj! Živeo Kraljevski Dom.“

Telegram glasi:

„Upravi Saveza SKJ

Beograd

Sa međužupskog sastanka, koji je posvećen radu za ostvarenje programa Sokolske Petrove petogodišnjice, Sokolska župa Kragujevac sa gostima, izaslanicima bratskog Saveza i župa i celo-

kupnim svojim članstvom, pošto se sa dubokim poštovanjem poklonila uspomeni Viteškog Kralja Ujedinitelja, moli bratsku upravu Saveza da kod našeg ljubljeno Starešine, Nj. Vel. Kralja Petra II, bude tumačem naše odlučnosti, da sve svoje snage uložimo u korisno sokolsko delo i izvršenje plana Sokolske Petrove petogodišnjice. Svi učesnici ovog sastanka sa neizmernom ljubavlju i bezgraničnom odanošću pozdravljaju svoga Kralja i Njegov Uzvišeni Dom iskrenim sokolskim Zdravo!

Potom je starešina župe brat Pavlović nastavio:

— Sestre i braćo, ja sam vam zahvalan što ste došli na ovaj sastanak. Sokoli su to učinili po svojoj dužnosti, po švom dubokom osećanju i iskrenosti da do kraja ispune svoju dužnost, da još jednom pokažu, koliko su odlučni da u ovih pet godina izvrše svoja zavetna obećanja. Sokolima nije potrebno zahvaljivati, treba samo utvrditi da vrše svoju dužnost. Ali ja zahvaljujem vama, poštovane dame i gospodo, koji još niste u sokolskim redovima a došli ste na ovaj sastanak. Vama sam zahvalan na pažnji koju ukazujete Sokolstvu i njegovom radu. Ogromno je polje rada koje je zaorala Sokolstvo. Ogromni su poslovi koji se imaju brzo svršavati. Zato se istu ne samo sve sokolske snage nego i snage svih prijatelja, dobronamernih i rodoljubivih ljudi, koji još nisu Sokoli. I mi se nadamo, da ćete i vi saradivati na ovom poslu i kao pojedinci i kroz svoje organizacije i udruženja. U tom uverenju ja vas, poštovane dame i gospodo, pozdravljam našim iskrenim sokolskim pozdravim: Zdravo!

Na kraju, starešina je pretstavio i pozdravio braću izaslanike Saveza i župa.

Brat Đura Brzaković, predsednik oteka za čete u Savezu, govorio je zatim o sokolskom radu u opšte, a posebice o sokolskom radu na selu i programu Sokolske Petrove petogodišnjice. Brat Munib Osmanagić, izaslanik župe Sarajevo, u temperamentnom i vrlo dokumentovanoj govoru izneo je razloge, program i način izvođenja petogodišnjeg sokolskog plana. Brat Čolić, načelnik župe Mostar, govorio je naročito o potrebi i načinu rada na selu. Brat Steva Stanković, izaslanik župe Beograd, govorio je o prosvetnom radu u Sokolstvu u opšte i za vreme petogodišnjice napose, podvlačeći naročito potrebu vaspitavanja i upućivanja majke na selu. Brat Stakić, izaslanik župe Novi Sad, pridružio se govorima o potrebi i značaju ovih sastanaka za izvršenje programa Sokolske Petrove petogodišnjice i u ime svoje župe pozdravio ovaj rad. Brat dr. Miša Matić, starešina župe Petrovgrad, u svom govoru još se jednom osvrnuo na značaj i program Sokolske Petrove petogodišnjice, koristeći priliku da na ovom skupu zdravi jednog od vrednih sokolskih i kulturnih radnika u opšte, ranije u Petrovgradu i sada u Kragujevcu, brata pukovnika Đoku Pavlovića. Brat Milan Josipović, izaslanik čete Mrčajevci, pozdravio je program Sokolske Petrove petogodišnjice u ime sela, koje dosada, iz raznih uzroka, nije dovoljno napredovalo ni kulturno, ni privredno, ni zdravstveno, a koje će u budućem, uvećen je, više napredovati baš blagodareći sokolskom radu. Brat Petar Jevdović, župski referent za SPP, podneo je kratak izveštaj šta se dosada radilo u župi Kragujevac, na ostvarenju programa Sokolske Petrove petogodišnjice. Na koncu je brat Strahinja Damnjanović, izvestilac odbora za rezoluciju, pročitao rezoluciju koja glasi:

„Na sokolskom međužupskom sastanku, održanom 25 i 26 septembra 1937 u Kragujevcu, Sokoli i Sokolice Sumadije, sa izaslanicima bratskog Saveza i bratskih župa, još jedanput su potpuno i do sitnica proučili način rada i program Sokolske Petrove petogodišnjice. Tom prilikom je utvrđeno:

1) — da bez plana o Sokolskoj Petrovoj petogodišnjici Sokolstvo bi stalo na polovini puta. I ne bi do kraja izvršilo one velike i plemenite zadatke, koji su izazvali u prošlosti sokolsku organizaciju i koji je i danas čine neophodnom i u pogledu narodnog jedinstva i u pogledu kulturnog napredovanja naše otadžbine.

Po programu Sokolske Petrove petogodišnjice, Sokoli će zavetima za lič-

nim izgrađivanjem i usavršavanjem, krajnjim naprežanjem i samoodricanjem učiniti, da Sokolstvo kao organizacija ispuni svoj program za naredne četiri godine i omogući stalni i neprekidni napredak na opštem, moralnom, kulturnom i prosvetnom polju — za Kralja, Narod i Otadžbinu.

U ovom pogledu naročitu pažnju obraćamo na selo, smatrajući ga kao izvor naših moralnih i nacionalnih snaga.

2) — Veliko je delo što su ga naši pretci stvorili za proteklu stotinu godina. Velike su naše dužnosti da to delo potpuno očuvamo i unapredimo. Na programu Sokolske Petrove petogodišnjice treba da rade svi plemeniti, napredni i dobronamerni sinovi i kćeri naroda. Sokolstvo poziva na ovu saradnju ne samo svoje članstvo, nego i sve one koji još nisu Sokoli, kao i sve druge organizacije i udruženja, da i oni stvore i ostave također jedan svoj plan korisnog rada, sličan spasonosnom programu Sokolske Petrove petogodišnjice.

3) — Sokoli se nadaju, da će sinovi i kćeri Sumadije, složno i svi do jednog, pristupiti radu i ostvarenju ovog velikog i neophodnog posla, kome su pristupili braća i sestre i iz ostalih župa, onako složno, kao što su u prošlosti složno i kao jedan radili da iz pokrajina, razdeljenih i raskomadanih pod tuđinskom vlašću, iskuju današnju slobodnu i veliku Jugoslaviju.

Svi govori i čitanje rezolucije popraćeni su živim odobravanjem i pljeskanjem.

Kad je rezolucija pročitana, Sokoli su, uz učešće cele dvornice, zapevali: „Hej Sloveni!“ Zatim je starešina župe pozvao sve prisutne da zajednički odu i polože vence na spomenike u Kragujevcu. Začas se svrstala povorka pred školskom zgradom. Napred su Sokolice nosile tri venca od svežeg cveća, zatim je išla sokolska muzika sa počasnom četom Sokola u odorama i župskom zastavom, a za ovima svi učesnici međužupskog sastanka. Starešina župe Kragujevac prvo je položio venac na Spomenik palim Sumadincima, pa je zatim povorka krenula do Spomenika Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, na koji je isto tako položen venac od svežeg cveća uz zvuke sokolske muzike, koja je intonirala državnu himnu i uz uzvike „Slava Mu!“ Jedno izaslanstvo Sokola, sastavljeno od svih delegata župa, otišlo je zatim kolima da položi venac na Spomenik streljanih Čehoslovaka. U ime Sokola položio je venac na ovaj spomenik brat dr. Miša Matić, starešina župe Petrovgrad, koji je nekada bio lekar u puku streljanih Slovaka.

Time je završen međužupski sastanak u Kragujevcu. M. P.

Novi ministar fizičkog vaspitanja naroda dr. Vjekoslav Miletić

Za novog ministra fizičkog vaspitanja naroda postavljen je prigodom rekonstrukcije vlade dne 4 o. m. dr. Vjekoslav Miletić, narodni poslanik.

Novi ministar fizičkog vaspitanja dr. Vjekoslav Miletić rođen je 1886 u Oražancu kod Biograda na Moru. Osnovnu školu svršio je u rodnom mestu, a gimnaziju učio je u Zadru i Zagrebu. Pravne nauke studirao je u Pragu, gde je i položio doktorat. Kao student i docnije bio je istaknuti član mnogih nacionalnih društava. Po svršenim studijama posvetio se advokaturi, koju je vodio u Prekom, gde je stalno živeo.

Novo starešinstvo Sokolske župe Beograd

Na vanrednoj skupštini Sokolske župe Beograd, održanoj 19 septembra o. g., izabrano je novo starešinstvo župe, koje sačinjavaju sledeća braća i sestre:

starešina prof. dr. Mihailo Gradojević, prvi zamenik starešine dr. Branko Čipčić i drugi zamenik starešine ing. Svetislav Vučković, načelnik Petar Colović, načelnica Slavka Vučković, prosvetar Momir Sinobad, tajnik Dušan Živković i blagajnik Gojko Cebo. Dalje su izabrani za predsednika nadzornog odbora brat dr. Janko Olib te za članove suda časti braća: general V. Maksimović, Vlada Ilić i dr. Gvido Soćetić.

Listu novog starešinstva izvršni odbor Saveza SKJ potvrdio je na svojoj sednici od 2 o. m.

Natečaj

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, na osnovu odluke donešene na sednici izvršnog odbora od 4 septembra 1937 god., raspisuje:

NATECAJ ZA GENERALNI PROGRAM II SVESOKOLSKOG SLETA U BEOGRADU

koji će se održati 1941 godine, u proslavu punoletstva

NJ. V. KRALJA PETRA II

Tim natečajem želi se dobiti najbolja ideja: kako bi trebalo najuspešnije izvesti II svesokolski slet 1941 godine.

Generalni program treba da sadrži raspored svih priredaba koje bi se održale za vreme trajanja toga sleta — od otvaranja do završetka (pretsletske priredbe, glavni sletski dani, završetak sleta, takmičenja, pojedine važne priredbe itd.).

Sudelovanje na natečaju. Za izradu generalnog programa svesokolskog sleta mogu se takmičiti samo pripadnici sokolskih jedinica Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Ocenjivački sud sačinjavaju sledeći članovi uprave Saveza SKJ:

brat Engelbert Gangl, I zam. starešine;

brat Đuro Paunković, II zam. starešine;

brat dr. Oton Gavrančić, III zam. starešine;

brat dr. Vladimir Belajčić, IV zam. starešine;

brat arh. Milivoje Smiljanić, V zam. starešine;

brat dr. Alfred Pihler, načelnik;

sestra Elza Skalarjeva, načelnica;

brat dr. inž. Kosta Petrović, pročelnik sekcije za stadion,

brat inž. Radivoje Radulović, pročelnik građevinskog oteka;

brat dr. Milan Arsinijević, sekretar;

brat prof. Miloš Stanojević, predsednik prosvetnog odbora;

brat Mihajlo Nikolić, ekonom.

Nagrade:

prva nagrada iznosi dinara 10.000.—

druga nagrada iznosi dinara 5.000.—

treća nagrada iznosi dinara 3.000.—

Svi nagrađeni radovi postaju puna svojina Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koji se može po svome nahodanju koristiti iznetim idejama.

Podmnoženje radova. Natečajni radovi imaju se predati u kancelariji Saveza Sokola K. J. (Prestolonaslednikov trg, br. 34) najdalje do 15 januara 1938 godine u 12 časova. Za sve takmičare važi, da se radovi moraju do istog roka predati na pošti uz povratni receptis.

Svaki natečajni rad mora biti zapečaćen i označen geslom. Osim toga, mora se geslom označiti i zatvoreni koverat u kome se nalazi ime, zanimanje, adresa i kojeg je društva član natecatelj.

Rezultat natečaja biće objavljen u saveznom glasilu „Sokolskom glasniku“.

Za sporna pitanja iz ovog natečaja nadležan je sud časti Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

*

Ovaj natečaj stavlja na sve one koji u njemu kane učestvovati veoma težak i složen zadatak, zapravo čitav niz zadataka idejnog i tehničkog karaktera, koji u svome sklopu imaju da dadu osnovu, razradenu, za II svesokolski slet u Beogradu. Stoga je neosporno, da će se u ovom natečaju najbolje ogledati sprema i sposobnost naših sokolskih radnika, mislimo, svakako naših najjačih u idejnom i tehničkom pogledu. Ne treba posebno ni isticati da ovaj natečaj već sam po sebi traži nešto nova i u svojoj suštini oslobađanje od dosadašnjih šablonskih forma na kojima su zasnovani i prema kojima su izvođeni dosadašnji naši veliki sletovi. Zadatak je stoga, kako rekomo, veoma težak i složen i traži pored najveće sprema i sposobnost, invenciju duha i temeljit studij da se dođe do najboljeg što se može i, naravno, želi.

IZ SLOVENSKEG SOKOLSTVA

III BORBENO TAKMIČENJE ČOS

Dne 3 o. m. održala je ČOS u Jihlavi svoje treće borbeno takmičenje, koje je jedno od najtežih sokolskih takmičenja uopšte, jer od takmičara ne zahteva samo savesnu pripremu, nego u punoj meri i zrelost, srčanost i čvrstu volju. Pruga ovog takmičenja ide po različitom terenu te je 7 km dugačka. Na ovoj pruži takmičar mora da svlada više zapreka i da izvrši određene zadatke, naime, da pređe 2 m visoku zapreku, da pogodi iz puške cilj u udaljenosti od 200 m, da pogodi sa ručnom granatom cilj u udaljenosti od 40 m, da sa lađom pređe preko reke široke 250 m i da konačno preskoči jarak širok 3 m. Takmičari za ovo takmičenje obučeni su u lako vojničko radno odelo i nose teret od 5 kg. U ovom takmičenju ne učestvuju pojedinci već četveročlanske vrste (patrole), i članovi svake patrola moraju stići na cilj zajedno.

Na takmičenju u Jihlavi, koje je vodio br. dr. Klinger, načelnik ČOS, učestvovalo je 32 patrola iz 21 župa. Start i cilj su bili na sokolskom vežbištu. Organizacija ovog takmičenja bila je odlična, a tako isto i disciplina takmičara, tako da je takmičenje trajalo svega 3 sata; tekmičenje je počelo u 9 sati sa zajedničkim nastupom svih takmičara i sudaca, a u 12 sati već su bili objavljeni rezultati. Pobjedila je patrola sokolskog društva u Jihlavi sa 284,24 od 300 mogućih bodova, pred Hradcem Kralovim i Bratislavom I.

Ovo takmičenje je vidan dokaz, kako ČOS ozbiljno shvaća i temeljito provlađa odbranbeno vaspitanje svog članstva.

MEĐUGRČSKO TAKMIČENJE SOKOLICA ČOS

Ovogodišnje međugradsko takmičenje Prag-Brno-Bratislava u lakoj atletici za Sokolice održano je 3 o. m. u Bratislavi. Na ovom takmičenju učestvuju svaki od gradova sa jednom vrstom od četiri članice i dve zamenice. Program takmičenja obuhvata trčanje na 100 m, skok u dalj i skok u vis, bacanje kugle i koplja te štafeto trčanje 4 × 75 m. Pobjedile su praške Sokolice sa 606 bodova pred Brnom (538) i Bratislavom (269). Najviše bodova je postigla Halupova iz Brna, druga je bila Djekanova iz Praga, a treća Kinclova iz Praga. Postignuti su sledeći rezultati: trčanje na 100 m za 13,6 sek., kugla 10,26 m, koplje 31,45 m, skok u vis 138 cm, skok u dalj 436 cm, štafeta 4 × 75 m za 42 sek.

X svesokolski slet u Pragu 1938

PROGRAM X SVESOKOLSKOG SLETA

Program jubilarnog svesokolskog sleta, koji će se održati iduće godine u Pragu, već je u glavnim obrisima određen. Sletske priredbe ispuniće celi mesec jun i prvu sedmicu jula.

Prva nedelja biće posvećena učenima praških osnovnih škola. Kao što smo već javili, vežbe za ovaj nastup su sastavljene i prihvaćene i u školama već je počelo uvežbavanje učenika.

U sedmici do druge nedelje u junu, počinju IV srenjoškolske igre, koje će okupiti u Pragu mladež sviju srednjih škola iz cele republike, a na kojima će učestvovati bez sumnje također jugoslovenske srednje škole sa lepim brojem daka. Ove igre počecće u četvrtak 9 juna sa takmičenjima, koja se nastavljaju u petak i završavaju u subotu. Dalje su na programu akademije i povorka. U nedelju 12 juna je glavni dan ovih igara, koje se završavaju sa javnom vežbom, na kojoj će se izvesti vežbe, o kojima smo već izvestili.

Sokolske priredbe ovog sleta počecće sa nastupom podmlatka u nedelju 19 juna. I podmladak će imati svoju povorku, i to u subotu na dan pre nastupa. Na ovaj slet doći će stariji podmladak iz cele republike, a mladi samo iz Praga i okolice.

Za slet sokolskog naraštaja određeni su dani od 26 do 29 juna. Glavni sletski dani sa javnim nastupima određeni su za 26 i 29 juna. Među ovim danima održaće se takmičenja, i to opšta, iz

lake atletike, i takmičenja u igrama te u plivanju. Borbeno takmičenje održaće se na samom nastupu. Autori prostih vežbi za muški naraštaj su braća Činčera iz Karlina i Činert iz Košica, koji su svaki za sebe predložili svoje vežbe. Načelnikstvo ČOS pozvalo je ovu dvojicu, da se slože. U februaru otišao je Činčera sa tri naraštajca karlinskog Sokola u Košice: i tamo su stvorene nove vežbe, koje je onda načelnikstvo ČOS prihvatilo. Vežbe imaju tri dela i traju 20 minuta. Nastup za ove proste vežbe pretstavljaju jednu novost. Srednji naime vežbač na čelu svake od 60 kolona u trostupovima, koje će konačno stupati prema glavnoj tribini, nosiće barjak, koji će predati za vreme vežbanja vodi kolone na čuvanje. Ove barjake, koji će biti svi jednaki, poklonice ČOS svim župama prigodom župskih sletova, koji će se održati pred svesokolskim sletom. Vežbe se završavaju sa recitativnim pevanjem: „U disciplini, snazi i slozi, buduća smo straža domovine“. Druga novost kod naraštajaca biće novo vežbačko odelo — kratke crvene hlače i bele majice.

U junu o. g. održana je u Pragu i škola za uvežbavanje ovih prostih vežbi, u kojoj je učestvovalo 160 naraštajaca iz cele republike. Vežbe za naraštajke, koje je sastavila s. B. Matijevecova, također su sretno izabrane između radova, koji su bili predloženi načelnikstvu članica ČOS. Povorka naraštajaca biće u utorak 28 juna uveče. Naravski, da će biti pored ovih glavnih priredaba i još veliki broj ostalih, kao akademija itd.

Jedva što će svršiti naraštajski slet, već će početi glavne svečanosti, sa sjanim uvodom — **takmičenjima Međunarodne gimnastičke federacije**, koja će se održati 30 juna i 1 jula. Sada se raspravlja i o tome, da bi se pred tim održao također i kongres Međunarodne gimnastičke federacije.

1 jula počće već **sletska sokolska takmičenja** sa opštim takmičenjima članova i članica u srednjem i višem odeljenju, koja se nastavlja i 2 jula. Sledećih dana biće održana sva ostala takmičenja, i to u lakoj atletici, desetoboju, u plivanju, veslanju, kanoistici, u raznim igrama, streljačka i borilačka takmičenja i takmičenja u nastupima na pozornici.

Glavnih sletskih dana ovog puta ima četiri. Uvod u ove glavne dane biće u subotu 2 jula, sa nastupom praškog podmlatka i naraštajca za one, koji nisu mogli da vide posebni slet omladine. U nedelju 3 jula popodne biće prvi glavni nastup članstva, a sledeći onda 4, 4 i 6 jula. Zadnji dan pre podne biće **sokolska povorka** kroz Prag, a popodne **nastup vojske**. Sokolska konjica nastupiće u okviru programa dne 5 jula.

Osim zajedničkih prostih vežbi, koje je sastavio poznati prednjak i bivši međunarodni takmičar br. Fr. Pehaček i koje će odjedanput izvoditi 30.000 Sokola, nastupiće još članovi iz Češke sa posebnim vežbama, koje je također sastavio Pehaček, a članovi iz Moravske nastupiće sa vežbama koje je sastavio br. Fr. Meduna. Proste vežbe za članice sastavila je s. B. Matijevecova, a vežbe za stariju braću br. Fr. Erben. Sa uvežbavanjem svih ovih vežbi već je započeto. Spremaju se gramofonske ploče sa glazbom za proste vežbe svijju odelenja. I pomoću radija će se uvežbavati proste vežbe, koje će učiti lično autor br. Pehaček. Vežbe su i filmovane, pa će se kod uvežbavanja iskoristiti i ovo sredstvo. Na sletu će nastupiti osim toga i gosti, među kojima će svakako imati najvidniju ulogu jugoslovenski Sokoli sa zajedničkim nastupom članova i članica sokolskih društava i četa.

Kao što smo već javili, sletska godina otvoriće se sa grandioznim **štafetnim trčanjem**, koje je radi Masarikove smrti odloženo za dane od 26 do 28 o. m.

Takmičenja u zimskim disciplinama (smučanje i klizanje), koja možemo također smatrati kao jedan deo sletskih svečanosti, biće održana ove zime.

To su u glavnome grube konture ove jedinstvene priredbe, koja će daleko nadmašiti sve dosadašnje svesokolske sletove i uopšte sve dosadašnje pri-

redbe na polju fizičkog vaspitanja na celome svetu.

Naravski, da je za sprovođenje ovog gigantskog programa potrebiti također jedan ogroman aparat. Rad se mora porazdeliti na mnogobrojne oteke i komisije, a u ovima opet na pojedince. Svaki će imati svoju tačno određenu zadaću, koju će morati da do kraja savsesno i dobro izvrši. Jednu veliku priredbu izvesti sa jednim plaćenim aparatom, koji je zato i prisiljen da se podvrgne komandi, nije teško i samo je tu pitanje pravilnih dispozicija. Zadnjih godina videli smo u svetu više ovakvih manifestacija. Ali ono što čini veličinu svesokolskih sletova, to je dobrotvoljnost, oduševljenje i nesebična požrtvovnost. Ali nije dovoljna ni dobrotvoljnost ni oduševljenje ni požrtvovnost, već organizacija mora da pregnu na rad, da bi mogla da izvrši nešto tako veličanstveno kao što su svesokolski, a napose kao što će biti ovaj slet u Pragu. Organizacija sokolska svojim moralnim pokretnim silama jedina je kadra da stvori ovako divna dela, koja vidamo u njihovim gigantskim dimenzijama; i u neopisivoj lepoti na praškom strahovskom stadionu.

Telesno vaspitanje u svetu

Briga severnih država za fizičko vaspitanje

Ove godine u severnim državama su otvorena dva nova instituta za fizičko vaspitanje.

U Finskoj, u Virumeki, ureden je institut, na kome se održavaju tečajevi za vojnike te za pripadnike gimnastičkih i sportskih organizacija. Ovi tečajevi prosečno traju šest meseci. Teoretska predavanja slušaju svi učesnici zajedno, a praktične vežbe vrše se po spolu odeljeno. Slobodno vreme se ispunjava pevanjem, glazbom i debatama. Institut ima uzorno uredenu vežbaonicu, igralište i bazen za plivanje. Kao učitelj je pozvan na ovaj institut poznati finski gimnastičar Savolajnen, koji je kod gimnastičkih takmičenja na olimpijadi u Berlinu postigao odlične uspehe.

U Švedskoj, u Lilivedu kod Štokholma, podigao je gimnastički savez uz veliku materijalnu potporu države visoku školu fizičkog vaspitanja. U ovoj školi održavaće se polugodišnji tečajevi za prednjake i prednjačice gimnastičkog saveza.

Fizičko vaspitanje u tvornicama

Na temelju duljih istraživanja poljskog državnog ureda za fizičko vaspitanje, u više velikih tvornica u Varšavi uveden je dnevni kraći odmor, koji se upotrebljava za 10-minutno vežbanje, koje ima da smanji škodljivost posla i da uveća radnu sposobnost. Kako je ovo 10-minutno vežbanje pokazalo dobre uspehe, radi se na tome da se to uvede u što više industrijskih preduzeća.

U Francuskoj je nekoliko velikih tvornica već davno uredilo za svoje nameštenike igrališta i vežbaonice, pobrinulo se za prednjake i lekare i na taj način ta preduzeća uspešno podupiru fizičko vaspitanje svojih radnika i činovnika.

U Nemačkoj je nedavno pozvao državni sporski vođa Camer und Osten industrijska preduzeća, da se pobrinu za fizičko vaspitanje svojih nameštenika. U više nemačkih krajeva održane su u ovu svrhu manifestacije i sednice. Dosada o uspesima još nije bilo javljeno.

U Češkoslovačkoj i u Jugoslaviji fizičko vaspitanje u svojim preduzećima sprovodi firma Bata.

Pripreme švicarskih gimnastičara za Prag

Posle prvog tečaja, koji je održan u svrhu pripremanja švicarskih gimnastičara za međunarodno takmičenje u Pragu 1938, održan je u drugoj polovini prošlog meseca u Cirihi i drugi tečaj, u kojem je učestvovalo 29 vežbača. Dok se je u prvom tečaju u avgustu vežbala samo laka atletika, drugi tečaj bio je posvećen isključivo vežbanju na spravama.

X slet švicarskih gimnastičara-veterana

Švicarski stariji gimnastičari prireduju svoje posebne sletove. Tako su i ove godine 11 i 12 septembra održali u Badenu svoj slet, koji je bio 42 po redu, a na kojem je učestvovalo 475 vežbača, koji su svi imali preko 50 godina.

Gimnastička takmičenja nemačkih gradova

Nemački turneri često prireduju međusobna takmičenja reprezentacija većih gradova. Dne 10 oktobra o. g. održaće se takmičenje Berlin-Hamburg-Lajpcig, a 7 novembra takmičenje Berlin-Minhen.

Dne 5 decembra održaće se revanžno međunarodno takmičenje Nemačka-Madžarska u Budimpešti. Kod zadnjeg susreta u Breslavi 1935 mađarska vrsta je podlegla samo sa 10 bodova razlike.

Veliki slet finskih gimnastičara 1938

Iduće godine od 16 do 19 juna održaće se u Helsinkima veliki slet finskih gimnastičara, koji će imati svoje posebno značenje radi toga, jer će na ovom sletu prvi put učestvovati i finski ženski savez za fizičko vaspitanje. Ovaj savez, koji će tom prilikom proslaviti svoju 40-godišnjicu, održavao je dosada svoje priredbe samostalno. Prigodom ovog sleta biće svečano otvorenje velikog novog stadiona, koji je sada u gradnji.

Voštanica mostarskih Sokola biće prislužena devedeset oktobra u Marselju

Prilikom treće godišnjice od tragičnog smrti Viteškog Kralja Aleksandra Prvog Ujedinitelja, Sokoli mostarske župe prislužiće voštanicu 9 oktobra u Marselju. Ta je voštanica ukrašena državnom trobojkom sa natpisom: Kralju Ujedinitelju — Sokolska župa Mostar, a pričvršćena je traka zavetnom značkom Sokolske Petrove petoljetke. Uz voštanicu biće položen rukovet brdskog cveča iz hercegovačkog krša — kadulje.

Sveću će prislužiti u ime Sokolske župe Mostar uvaženi njen prijatelj i saradnik brat Veljko Kuprešanin, stud. fil. iz Zagreba, inače vođa Prve studentske radne čete univ. prof. dr. Laze Popovića, koja je i ove godine izgradila jednu čatrnju u Hercegovini.

Takmičenje članica za prvenstvo SSKJ

Po rešenju zbora župskih načelnica, takmičenje za prvenstvo članica Saveza SKJ održaće se u Zagrebu 17 i 18 o. m.

Članice se takmiče: — 1) u prostoj vežbi (obaveznoj i voljnoj); 2) u obaveznim vežbama na razboju do čela, vratilo i krugovima; 3) u voljnim na dvovisinskom razboju i visokoj gredi; 4) u voljnom preskoku preko konja u širinu i 5) u trčanju na 60 m, bacanju diska i skoku u visini.

Kako se vidi, ova takmičenja su svestrana i naporna te stoga zahtevaju od takmičarki najveću sposobnost, volju i trud.

Takmičenja će voditi načelnica Saveza sestra E. Skalarjeva, a sudački zbor sačinjavaju većinom iskusne međunarodne sudkinje, i to 3 iz Beograda, 3 iz Zagreba i 3 iz Ljubljane.

Kako su ova takmičenja izbirna za vrstu koja će se takmičiti u N. Sadu decembra o. g. sa Čehoslovakinjama, Poljakinjama i Bugarkama za slovensko prvenstvo, to za ova takmičenja vlada veliko interesovanje. Među prijavljenim takmičarkama ima i već iskusnih međunarodnih takmičarki, a također i onih koje prvi put pristupaju ovakvom takmičenju.

O. S.

V savezne utakmice u odbojci

U prisustvu načelnice sestre Elze Skalar i zamenika starešine Saveza SKJ brata dr. Otona Gavrančića održane su u Zagrebu 26 sept. o. g. utakmice u odbojci na letnjem vežbalištu Sokolskog

društva Zagreb II za prvenstvo Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Na ovim utakmicama učestvovala su sledeće vrste:

članovi župa: Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Kranj, Skoplje, Celje i Maribor, te članice župa: Ljubljana, Zagreb, Maribor i Celje.

Izlučne utakmice za članove bile su u dva kola, a za članice u jednom.

Ishod I kola za članove je sledeći:
I/1 Ljubljana — Skoplje — 15:2—15:2
I/2 Maribor — Sarajevo — 15:0—15:2
I/3 Celje — Zagreb — 15:8—15:8
I/4 Beograd — Kranj — 15:10—15:9.

Ishod I kola članica je sledeći:
I/1 Celje — Zagreb — 15:13 — 11:15 — 15:7,
I/2 Maribor — Ljubljana — 15:9—16:14.

Ishod II kola članova je sledeći:
II/1 Maribor—Celje — 15:4 — 15:6,
II/2 Beograd—Ljubljana — 15:12—4:15 — 16:14.

Prema prednjim rezultatima u konačno takmičenje ulaze za članove Maribor i Beograd, a za članice Maribor i Celje.

Posle podne u finalnoj borbi pobedile su obe vrste župe Maribor, koje su i ovoga puta pokazale odličnu igru odbojke i osvojile prvenstvo Saveza SKJ.

Prvo su igrali članovi Maribor—Beograd 15:4 — 15:11, a potom članice Maribor—Celje 15:3 — 15:9.

Posle finalnih utakmica u odbojci odigrana je utakmica u košarci između kombinovane vrste Bugara i Jugoslovena proti izabrane vrste Jugoslovena.

U vrlo živom i uzbudljivoj igri pobedila je vrsta Jugoslovena sa rezultatom 12:10.

Na završetku takmičenja takmičare su pozdravili sestra načelnica E. Skalarjeva i brat dr. O. Gavrančić, zamenik starešine Saveza SKJ i time su zaključili V savezne utakmice u odbojci, koje su prošle u najvećem redu, miru i disciplini, zahvaljujući visokoj svesti takmičara i takmičarki.

Z. P.

Sokolska radio-predavanja radio-stanica Beograd-Zagreb-Ljubljana

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 14 oktobra predaje brat Steva Sijački o temi: „Muzika Južne Srbije“ (večernje);

dne 17 oktobra predaje brat dr. Mili-voje Rankov o temi: „Rad higijenskih ustanova na zdravstvenom podizanju naroda u Južnoj Srbiji“ (popodnevno);

dne 28 oktobra predaje brat prof. Josip Nikšić o temi: „Češkoslovački narodni praznik“ (večernje);

dne 7 novembra predaje brat Albert Lovasić o temi: „Vaspitanje dece u Sokolstvu“ (popodnevno);

dne 11 novembra predaje brat Janko Kavčić o temi: „Važnost tekem za telesni razvoj“ (večernje);

dne 21 novembra predaje brat ing. Nikola Kadesnikov o temi: „Osobine organizacije ruskog Sokolstva“ (popodnevno);

dne 25 novembra predaje brat Ferdo Majnik o temi: „Smučarstvo u Sokolstvu“ (večernje);

dne 5 decembra predaje brat Radomir Gačić o temi: „Pozno detinjstvo i telesno obrazovanje“ (popodnevno);

dne 9 decembra predaje sestra Elza Skalar o temi: „Glavna načela ženske telovadbe (iz Zagreba, večernje);

dne 19 decembra predaje brat V. Tkačev o temi: „Metodika fizičkog i duhovnog vaspitanja ruskog Sokolstva“ (popodnevno);

NOVOSTI POŽIVLJUJU!

Vaša će telovežbena dvorana na novo oživeti, ako nabavite potpuno nove telovežbene sprave iz specijalne

TVORNICE GIMNASTIČKIH — SPRAVA —
J. O R A Ž E M
Ribnica na Dolenjskem